

SZENTES és VIDÉKE

A Csongrádvármegyei Gazdasági Egyesület Hivatalos Közlönye.

<p>Megjelen vasárnap és csütörtökön. Előfizetési ár: Egyévre 2 korona 50 fillér. Felévre 3 kor. Egész évre 10 kor.</p>	<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kossuth-utca, Pollák-ház, hová a kéziratok címzendők.</p>	<p>Hirdetéseket és nyíltéri közleményeket a kiadóhivatal mérésélt áron számít fel.</p>
--	---	--

A nő joga.

Halad, szalad előre feltartóztatlanul a korszellem villámos szekere. Amit ma képtelenségnek gondolunk, az holnapra olyan valóságra válik, hogy ámulatba esünk fölötte: miért is nem volt ez már eddig is így, mikor az egész olyan nagyon természetes, olyan önmagától érthető.

Csak egy évtized előtt is ki gongolt volna rá, hogy nők lépjenek olyan pályákra, amiket a férfinem örök időkre a maga számára látszott lefoglalni és ime, ma látjuk, hogy a nők tért hódítanak az orvosi, gyógyszerészeti, a tanári pályán és nem egy közülük válik ki annyira a maga szakmájában, hogy közvetlen a szaktudós tanár mellé kerül az egyetemen segédnek.

A mind nehezebbé váló megélhetés küzdelme hozta létre ezt a soha nem várt változást. A családalapítás mind súlyosabb gondná válik és olyan terhet ró az egyes vállára, melylyel sok férfi — a maga erejéből — megbirkózni képtelen. A nőnek tehát önállóságra kellett törekednie, hogy támasz nélkül is megélhessen, hogy önmagát eltartthassa. Ennek az eredménye: a nők térfoglalása az eddig férfiak kizárólagos tulajdonának hitt életpályákon. Ahogy azonban a nő —

jogszerzés dolgában idáig eljutott, ahogy előbbre és előbbre hatolt tért-hódító útjában, természetesen ébredt fel benne a vágy, mind több és nagyobb szabadságok, mint több jogok kivívására s ma már ott vagyunk, hogy a nő a családalapítás eddigi rendjén is fordítani akar, — azt kívánja, hogy ne csupán férfinak legyen joga megkérni a nő kezét egy egész életre való házassági frigy kötése céljából, hanem a nőnek is szabad legyen, korlátlanul szabad, megkérni hasonló módon a férfi kezét, akit magának szíve szerint vagy számításból élettársul kiválasztott.

Hogyan jut el a nő ehhez a szabadság-követeléshez, — igen érdekesen ír erről egy nő a következőkben:

A mai korban mindenkinek megvan a maga joga, férfinak és nőnek egyaránt. A haladó kor lassanként lerontja a korlátokat, melyek azok gyakorlatát feszélyezik vagy lehetetlenné teszik. Mindinkább közeledünk a teljes szabadság magasztos eszménye felé és a teljes egyenlőség kezd megvalósulni a világban.

A nő joga eddig a férjhezmenés volt. Ennyit engedélyezett neki a társadalom.

Pedig ez vajmi csekély jog. Csak annyi, mint bármely tárgyé, melynek

jogába áll, valaki tulajdonába átmenni. De hogy maga tehetett volna e tekintetben valamit, erről szó sem volt. Várni kellett a nőnek, míg valaki útjába akadt s megkérte. Jaj volt annak, aki e korlátokon keresztül túlni merészkedett és maga lépett fel mint kezdeményező. Mindjárt megszólták. Így minden nő kénytelen volt várni, míg valamely férfinak kedve kerekedett a családalapításra, várni, míg éppen ő rajta akadt meg a szeme.

Ez pedig természetellenes állapot. Hisz a nőnek is megvan a férfi után való vágyakozása. Őneki is eljön az ideje, midőn a családalapítás lesz egyik legfőbb óhaja. És ezt az óhaját erőszakkal elnyomja? — Az nem vezet jóra. És mégis meg kellett tennie, ha azt nem azt akarta, hogy a világ nyelvére kerüljön. Csak a jó Isten a megmondhatója, mennyit kellett a szegény leányoknak ezen zsarnok szokás miatt szenvedni. Mennyi sóhaj szállt el a ténykeblekből, mennyi köny pergett a leányarcokon végig, hogy ezen természetellenes szokást épségben tartsák. Már pedig a nőnek is éppen annyi joga van a családalapítás kezdeményezéséhez, mint a férfinak és nem volna szabad a nőt e jogától megfosztani, mert ez az egyenlőség lábba taposása.

Még érthető volt a régi korban,

TÁRCA.

Poéta sors.

Egyszer volt, hol nem volt egy fakó poeta Csampás volt a szegény, hát megbotlott néha, Göröngyös útra tévedett a lába, Békentárkodott a mások bajjába. Gincs, szidalom, átok lépten nyomon érte, De ő ezt nem bánta, nem törődött véle, Csöndesen eldudott egy szerelmes nótát S útjában mindenütt letépte a rózsát.

Egyszer csak valami fényes mulatságon Megakadt a szem egy királyleányon. Szépséges leány volt. S mikor észrevette A fakó poetát: ő is megszerette. Nagy titokban lopva nappal, csendes éjjel Szeretkeztek édes, lázas szenvedélyvel... És a vége az lett e históriának: A leány neje lett — egy öreg királynak...

A poeta többé soha sem írt nótát, Kereste, kutatta az elveszett rózsát. És addig kereste, amíg rátalála Az öreg királynál — egy apród karjába — Azóta bujdosva járja a világot, Mindenki megbántja, bír senkit se bántott. S ha pihenni tér is, fel felsőhájt néha: Egyszer volt, hol nem volt egy fakó poeta...

Parjesz Lejez.

Gyógyulás

Kesi, igénytelen faluban történt a mit elmondandó vagyok. Igénytelen kis viskókból állott az egész helység, csak a leányok, a kik ezekben a viskókban laktak, azok voltak szépek, csudálatosan szépek. Egyik szebb, virulóbb a másiknál, de mégis valamennyi között a legszebb volt Török Martha.

Alig volt még 18 éves. Karcú természetű, szöke, selyemhajú. Szeme egy-egy darabja volt a kék firmamentumnak.

A szülőit még gyermek-korában vesztette el és gyermekesével nem tudta átérezni azt az égető fájdalmat, a melyet az édes szülői halála okoz. Nem voltak fű emlékei, csak mosolyogni tudott.

Az öreg nagyapó vette pirtfogásába az árvát. Ő nevelte fel, ő őrizte figyelemmel. Szerette is őt Martha igazán, de azért szerette a falu legszebb legényét, Kovács Sándort is.

Mir gyermekkorukban megszerették egymást, abban az ártatlan korban, a mikor először kezdett Sándor a Martha aranszöke hajiban gyönyörködni.

A mit a két gyermek először egymást iránt érzett: csak barátság volt; az ifjú szív

legtisztább szeretete. De mikor az évekkel együtt a szív érzelve is kinyílt, akkor ez az érzelme nem volt már barátság; több volt: szerelem.

Az a vadszőlővel befuttatott lugas ott a házikó előtt, az volt a találkozó hely minden alkonyatkor, a mely szelízen takarta el őket a kíváncsi szemek elől. Itt ültek együtt minden este. A legény halkán susog annyi szépet, annyi édeset, a mire olykor-olykor elpirul a Martha szép arca. Azt aztán persze meg is kell ismét fehériteni. Sándor erre is kész. Odatapasztja lázas, szerelemtől ittas ajkát Martha orcájára, de minél jobban csókolja, annál pirosabb lesz az. Ezen aztán jót nevette mindketten: tetszett nekik ez a gyerekség, hisz még oly fiatalok, oly boldogok voltak...

Cifra Julis fiatal özvegy volt. Haja sötét, mint az éj, ajka piros mint a cseresznye... Bomlottak is utána a legények; akárhány odaadta volna mindenét a csókjáért.

De mikor neki Kovács Sándor kellett. Annak a kedvéért állt ki minden este a legszebb viganójában az utcájába.

— Hej, Kovács Sándor, édes lelkem, nem állana meg egy szóra?

— Akár kettőre is!

midőn a nő valóban csak portéka-számba ment s adás-vevés tárgyát képezte. De a mai korban nem. Hisz a nő egyenlő jogúvá tették a férival. Ez esetben pedig ennek a tarthatatlan állapotnak is meg kellett volna szünni. Minden jog, minden egyenlőség ellenére a nő háttérbe szorult s rendelkeztek felette a nélkül, hogy őt megkérdezték volna. A világ örködött a fölött, hogy a nő a maga jogába ne juthasson, sőt hogy annak megszerzését még csak meg se kísérhesse.

Az újkor beköszöntésével változtak a viszonyok. A haladó korrall egyetemben haladt a meggyőződés változása és átlépte a korlátokat, melyeket századok alkottak számára. A nő kezdé felszabadítani magát a férfiak zsarnoksága alól, önálló munkatért keresett magának, önállóságra törekedett és ezzel a régi egyoldalú férjhezmenés jogát is hatalmába kerítette s a feleségesedési jognak megfelelően férjesedési joggá kezdi változtatni. Ez abban áll, hogy a nő nem várja meg, míg férfi teszi meg az egyesülés érdekében az első lépést, hanem maga lép fel cselekvőleg, maga kívánja sorsát megalapítani e tekintetben is. Nem várja, míg valamely férfi útjába akad, hanem keres magának élettársat. Nem törődik azzal, mit szól hozzá a világ, halad a maga útján. Ez lesz a nő joga ezután, mit én férjesedésnek nevezek.

Ez nagy jog. Maga a nő határozza meg, hogy mikor akar élettársat keresni magának és nem vár, míg egy férfi útjába akad. Maga keresi ki a férfit, akinek életéhez életét kötni akarja és nem kell két kézzel megragadnia azt a férfit, kit a sors véletlenül útjába vezet. Maga teszi meg a lépéseket arra, hogy legforróbb vágya teljesüljön. Ezzel teljesen kivivta azt a jogot, melylyel eddig csupán a férfiak

birtak. Ezután nem kell háttérbe szorulnia, nem kell jószerencsét várnia, hanem maga határozhatja meg életének folyását, maga lép fel ennek intézésében tevékenyen, maga alapítja meg szerencsését, a szokástól, a hagyományoktól, a közönys férfiaktól teljesen függetlenül.

És ez természetes is. A nő szívében is meg van a családi boldogság után való vágy. A nő is boldog akar lenni. És e boldogságot kényeszereszközökkel is elérni igyekszik. Aztán meg hiába, be kell ismerni, hogy gyenge a nő. Önmagában csak olyan, mint a borostyán a mellette álló erős fa, a szőlővessző a támogató karó nélkül. Elcsúszik, elesik, eltipródik. Nem csuda, ha kívánja, ha természetéből kifolyolag követeli a nő az erős férfi segítségét maga mellé. Ezt mind, nyáján természetesnek találjuk.

Ezt követeli az egyenlőség is. Minden ember boldogságra törekszik, egyforma joga van hozzá mindenkinek: férfinak, nőnek egyaránt. S csak a nőt fossza meg a társadalom ezen jogától? Hol itt az egyenlőség? Hát csak a nőnek nem szabad örülni akkor, amikor akar; csak a nő legyen megfosztva a boldogságtól nem önhibájából, ha nem rajta kívül eső körülmények folytán, csak azért, mert egy útjába akadó férfinak sem tetszett meg az arca. Ez nem egyenlőség.

A nőnek is megvan a maga joga s ezt gyakorolja is ezután. Nem úgy, mint eddig. Mi pedig ne ítéljük el őt, sőt támogassuk törekvése elérésében. Adják meg nekünk azt a jogot, melyet a férfiak élveznek és munkáljanak ez által közre a haza boldogságán. Mennyi nő lesz így boldog és mennyi agglegény jut így a családi élet csendes kikötőjébe. Így bizonytalán más alakot ölt a társadalom és szebb idők következnek a házra.

— Azt mondják, mióta Török Márhával egyben jár, nem is akar más szemébe nézni.

— Mondják? Hát akkor igazuk van. Ugy sem gyógyul meg attól a nézéstől senki.

— És ha én gyógyulnék meg?

A Sándor összerendezte erre a hangra. Fölemelte a szemét Julis kigyulladt arcára, egy darabig ott lelejtette a tekintetét a piros ajkon, aztán hirtelen, mintha valamit gondolt volna, sarkon fordult s szó nélkül ott hagyta a csalfa asszonyt. Egyenesen a Törökék háza felé tartott.

Eszrevette Mártha is, hogy Sándor ma nem mond neki annyi szépet, mint máskor, úgy elgondolkozik valamin. A mit mond, nem olyan szívből jövő, mint máskor.

Sándor sem tudta, hogyan, de folytonosan Julis volt az eszében. Ott csengett a füleében az átkozott kérdés: „És ha én meggyógyulnék?”

Egyszer aztán nem állhatta meg tovább: benyitott Julishoz. Ha másként nem láthatja meg, hát felkeresi...

Mártha arca egyre halványabb lett a bűtől, szeme vörösebb a sírástól.

— Hol marad a Sándor, nagyapó?

— Nem tudom én, szentem. Bizonyosan sok a dolga.

— Sok a dolga? — mondja rá Mártha elgondolkozva. Bizony sok dolgot adhat Czifra Julis a szívénnek...

Bűcsü volt a faluban. Ezen a napen kellett volna Sándornak Marthát az oltár elé vezetnie. A helyett Sándor most Czifra Julissal rakta a kopogóst, a kocsmában.

Tüzes szeme rátapadt a menyecske hófchér vállára. Karjai reszketve szorították a karsúv derekat. Észre sem vette, hogy Mártha a szobába lépett. De bezzeg meglátta Czifra Julis! Haj, hogy a szívébe nyíllott valami, a mint arra a leányra nézett; halvány volt nagyon, de ilyen szépnek nem látta őt soha.

Alig, hogy Mártha belépett, egy nyalka legény a táncolók közé kapta. Nem is ellenkezett a leány; úgy is csak azért jött ide, hogy még egyszer kitáncolja magát, hogy még egyszer lássa Sándort. Meg akarta neki mutatni, hogy ő is mulat, ha mindjárt a szíve szakad is meg.

Sándor még akkor sem vette észre Marthát, a mikor ez ott táncolt mellette. Ő csak Julis szeméit nézte. Ezek a szemek voltak üdvössége, kárhozata, mindene. Pedig milyen jó lett volna, ha akkor észreveszi.

Török Mártha csak táncolt, járta egyre szilajabban, tüzebben, míg egyszerre csak hangos sikoltással összerogyott.

Egy perc alatt megállottak a táncosok, odafutottak Marthához... a leány mereven,

Ime, egy nő álma a modern nőről, mint férjkerőről. Szeretjük hinni, hogy ez csak álom s hogy a nők még időtlen időkig beérik azzal, hogy ők legyenek a megkértek és a férfiak a kérők. Szébb ez így.

Igazságszolgáltatásunk egy hiánya.

Az országgyűlésen most folyó költségvetési vita alkalmából, mikor a közigazgatás nagy és fontos kérdései ismét napirenden vannak, annak keretében tartozó egy igen fontos és legutóbb is diskusszió tárgyát képezett kérdésről akarunk itt ezúttal megemlékezni és ez: a g y a m ü g y e k n e k a k ö z i g a z g a t á s i b í r ó s á g k e r e t é b e v a l ó b e i l l e s z t é s e.

Közigazgatásunk nagyon sokáig nélkülözöte a felsőbb bírói fórum jogfejlesztő működését, mely hivatva van egyrésztől a jogvitákban végérvényesen dönteni, másrésztől elvi kijelentésével magát a közigazgatási jogot irányítani; ott, ahol törvényeink hiányosak, a hiányt lehetőleg pótolni, ahol homályosak, ott azt helyes értelmezéssel és okadatolással felvilágosítani.

Midőn mintegy 6 évvel ezelőtt a közigazgatási bíróság a mai alakjában létrejött és működését megkezdte, épp úgy a jogszolgáltatással hivatászerűen foglalkozók, valamint a jogai sérelmének orvoslását kereső közönség nagy bizalommal tekintett az új intézményre. Nagy várakozással néztünk működésé elé és reményeinkben nemis csatlakoztunk. A közigazgatási bíróság jogfejlesztő működésének hatását örömmel tapasztaltuk épp úgy a jogi, mint a gyakorlati élet terén.

A közigazgatási bíróság működése — a hozzá vitt ügyekben — felöleli a közigazgatási ügyek nagy tömegét, de még is a jogszolgáltatás egy igen tekintélyes része kimaradt a keretből és ez a g y a m ü g y. Erre nézve még mindig ki van zárva az, hogy a jogaiban sértett fél vitás ügyeinek

hidegen feküdt a kocsmá padlóján; érverése megszűnt... halva volt...

Sándor is hirtelen visszafordult, nagyot dobbant a szíve, a mint megpillantotta azt a halvány leányt.

— Mártha!

Ez volt neki valaha az üdvössége. minde. Az a hangos sikoltás kiabrándította. Ellökte az oldaláról azt a reszkető asszonyt, felkapta karjaiba a leány élettelen testét, aztán rohant vele, ki a szabadba, egyenesen a Törökék háza felé,

A nagyapó el sem tudta képzelni, mi történt, mikor oly későn zörgettek az ablakán. Reszketve segítette be az ajtón azt a támolygó alakot, aki az ő legdrágábbját hozta a vállán. Most már értte mindent.

— Segítsen rajta! Az Istenért, segítsen nagyapó! hörgé Sándor.

Az öreg egyetlen szó nélkül oda helyezte Mártha testét a hófchér párnára, aztán két nehéz könyecsepet törölt ki a szeméből. Nem is jött oda több; ezek voltak az utolsó.

— Meggyógyult már, Sándor, nem kell neki segítség.

Nagy Gyula.

végelöntését ez elé a felsőbb bírói fórum elé vihesse.

Aki a gyámügyet ismeri, aki ezzel foglalkozott, az tudja legjobban, hogy milyen sok és fontos jogi kérdés van annak keretében és milyen érdekes jogviták kerülnek ott eldöntés alá.

A gyámügy keretébe osztott ügyek tekintélyes volta tehát szükségessé teszi azt, hogy a jogviták végleges eldöntése egy, a függetlenség minden jellegrével felruházott bírói testület elé legyen vitendő, annál is inkább, mert a törvény szerint sokkal jelentékenyebb természetű ügyekben is jogosult a jogaiban sértett fél a bíróság végelöntését igénybe venni.

Szükségesnek tartjuk azért is, hogy a ogaiban magát sértve érző fél a közigazgatás tehát politikai hatóságok előtt lefolytatott jogvitát végelöntésre bírói testület tekintélye elé vihesse, mert akárhányszor érvénytelenség és pirtatlanság csupán egy bírói testülettel várható; mert további a közigazgatás keretébe, tehát a politikai hatóság körébe beosztott gyámügynél előfordulhat, hogy hivatalon beavatkozások megtevésiük a jog és igazság helyes alkalmazását és ez még a legfelsőbb fórumban is előfordulhat. A kijavítást ilyen esetben csakis egy felsőbb és független bírói testület gyakorolhatja.

A nélkül tehát, hogy a mostani fórumok, köztük a legfelsőbb közigazgatási hatóság ellen bizalmatlansággal viseltetnénk, mégis szükségesnek tartjuk azt, hogy a gyámügyek a közigazgatási bíróság hatáskörébe utaltassanak. Közigazgatási jogunk fejlődése megkívánja ezt és a jogállam követelményeinek tettünk eleget akkor, midőn a gyámügyeket végelöntésre a közigazgatási bírósághoz visszük. Akkor, midőn az ezen bíróság szervezéséről szóló törvény készült, tervbe volt véve az is, hogy a gyámügyeket szintén a keretébe illesztik, ezt azonban később elvetették. Ennek indoklására azt hozták fel, hogy nem lehet pontosan az eseteket megállapítani, melyek a bíróság hatáskörébe utaltatnak volna. De felhozták azt is, hogy a belügyminisztérium kellő felügyelet és ellenőrzést csak úgy gyakorolhat a jelenlegi gyámhatóságok működése fölött, ha a hozzá fölébbvitel folytán felkerült ügyekből is felvilágosítást és meggyőződést szerzhet a hatóságok eljárásáról, belső kezeléséről és működéséről.

Mindkét nézet téves. Az utóbbi azért, mert a kormánynak elég hatalma van arra, hogy a hatóságok működésébe más módon is bármikor betekinthessen s mert továbbá a felelősségek felsőbb fokban ez esetben is oda felvihetők lévén, azokból a kívánt felvilágosításokat a közigazgatási eljárásra néve megszerezheti. De különben újabb intézkedéssel éppen maga kormány von korlátokat arra nézve, hogy ne minden ügy kerülhessen fel hozzá, ami felesleges.

Az előadottak szerint a gyámügyek nagyon könnyen bevihetők a közigazgatási bíróság hatáskörébe, minden nagyobb munka, minden rendszerváltozás és minden nagyobb költség nélkül. Mert csupán egy rövid törvény megalakotása kell hozzá.

A siketek hallanak. A Die Illustrirte Welt folyóirat 27-ik száma Chiwick High Road, No. 626, London, W. egy csudalatos kúra leírását tartalmazza siketség és fejfájás ellen, amely kúrát a beteg otthon, a lakásán is alkalmazhatja és amelynek

mindenkor kitűnő eredménye legyen. A nevezett lap ezt a számát mindenkinek bérmentve megküldik kívánatra, aki címét a folyóirat szerkesztőségéhez beküldi.

A kisiparosok hitele.

A hitel könnyű hozzáférhetése minden termelési ágra nézve elsőrangú fontossággal bír. Mig azonban a kiterjedtebb üzemek rendelkeznek nemcsak a hitelképesség feltételeivel, hanem a szükséges hitelkészítők birtokába is tudnak jutni, addig a kisebb termelők e tekintetben is nagymértvű gyámoltásra szorulnak. Eppen mostanában fázadoznak azon, hogy a kisgazdák számára új hitelforrásokat nyissanak, holott az országos központi hitelszövetkezeten kívül a különböző, szolid alapon nyugvó szövetkezetek egész raja szintén ezen cél szolgálatában áll, ellenben a kisipari hitel ügye csak igen lassan halad előre.

Azt kell vizsgálnunk, mi történt már eddig is a kisipari hitel szervezése érdekében? És mi volna e téren a teendő?

Első sorban kiszakítjuk erre nézve a kormány iparfejlesztési programjából a segélyezést a módját, hogy a kisiparosoknak egyes esetekben kamattalan kölcsönöket adott. A segélyezés ettől a módjától a kormány kénytelen volt eltérni, mert egyfelől a készpénz subvenciót a legtöbb esetben nem fordították a kitűzött célra, másfelől meg, amidőn a visszafizetés időpontja veszedelmes közeledett, a kisiparos nem is a halasztást, hanem — újabb hitelrel folyamodott.

Annál sajnálatosabb ez a dolog, mert éppen sokat emlegetett szomszédunkról, Ausztriáról olvashatjuk, hogy ott a kamattalan kölcsönök igen sok esetben jó szolgáltatásokat teljesítettek, de viszont rendszeresen be is folytak.

Társadalmi tevékenység hozta létre a néhány hónappal ezelőtt alakult folyószámla leszámlító szövetkezetet, melynél a kormány 50000 korona üzletrészt jegyzett. Nem akarjuk ez új intézetet sem bizalmatlansággal és távolról sem animozitással fogadni, de tevékenységének eredményében nem igen lehet nagy bizakodásunk. Eppen a kisiparosan ez nem igen fog segíteni és terjeszkedésre aligha lesz képes. Gyökeresebb eszközökhöz kell nyúlni.

Az 1898. évi XXIII. törvényekkel megalapította az országos központi hitelszövetkezetet és nemcsak ezt ruházta fel mindenféle kedvezményekkel és részesíti nagy anyagi támogatásban, hanem a központi hitelszövetkezet kötelekbe lépés és kötelekében alakult szövetkezeteket is kedvezményes jogállásba juttatta. Egészben külön fejezetbe tartozik annak a fejtégetése, mennyiben felelt meg a központi hitelszövetkezet a várakozásnak; annyit tölve meg nem tagadhunk, hogy élénk tevékenységet fejt ki ipari hitelszövetkezetek alakításában, melyek a hitelkészítők hozzáférhetését könnyítik meg. Csak a múlt évben 32 ipari szövetkezetet alapított és 25 szakcsoportot szervezett; mivel pedig az 1900. évben már 44 ipari szövetkezet és 3 szakcsoport állott, az országos központi hitelszövetkezet kötelekében fentálló szövetkezetek száma ez idő szerint 104 rug. Ezeknek a szövetkezeteknek a kormány 450000 korona állami segélyt juttatott, míg az országos központi hitelszövetkezet összesen 3,500000, egy egy szövetkezetnek átlagban tehát 33 654 korona hitelt adott.

Az önállóan működő hitelszövetkezetek országos központi 1900. év végével megalakult. Ez azonban nem rendelkezik már hasonló anyagi eszközökkel. Már pedig igen fontos teendő, hogy az olyan ipari szövetkezetek, melyek nem tartoznak az országos központi hitelszövetkezet kötelekbe, szintén olcsó hitelben részesüljenek.

Azt a kijelentést sem fogadhatjuk el mint általánosan kötelező elvet, hogy a kisiparost egyénileg kell hitelben részesíteni. Aki kellő biztosítékot tud nyújtani, a kölcsönre amilyen is szeret lehet. Aki meg nem tud biztosítékot nyújtani, vagy egyáltalán nem kap hitelt, vagy kénytelen uszarakamatonk fizetni, amelyekben az elvállalt kockázatot is megtérül.

És nem fogja senki az államra rákényszeríteni azt a kötelezést, hogy az összesépénzéssel módot nyújtson arra, hogy a szorult helyzetben levő és semmi biztonságát nem nyújtó iparosok derfúre-borúra kölcsönöket kapjanak, — illetve hogy olyan intézményt létesítsen, mely ilyen kölcsönök nyújtásával foglalkozzék. Más szempontoknak kell itt érvényesülni; más megoldási módhoz kell folyamodni.

Arról lehet csak szó, hogy bankjaink és takarékpénztáraink a kisemberek aprókékos ügyeivel nem foglalkoznak, mert keretecre alakult társaságok vezetősége első sorban a maga, helyesebben a megbízó részvényesi hasznára néz és csak másodsorban érvényesít köztekineteket.

Közellekvő tehát a gondolat, hogy állami támogatással a magánvállalkozásból kiindulóan olyan szervezetet létesüljön, mely az önálló ipari szövetkezeteket és akár bank-szerű, akár bármi más biztosítékot nyújtani tudó iparosokat megfelelő hitelben részesítse. Nem indulva ki teljesen az üzleti haszon szempontjából, szétágazó szervezetével képes legyen minden egyes, bármilyen jelentéktelennek látszó dolognak utána járni, ha az ügy nagysága nem is áll arányban a kifejtett fáradozással és elvállalt kockázattal.

Természetesen a hitelnyújtás ilyen intézetet ügykörét teljesen még ki nem merítene, hanem olyan vállalatokkal is kellene foglalkoznia, melyek az ipar erősítésére és így további elemzésben szintén hitelképességének emelésére szolgálnak.

A képviselőházhoz nemrégiben egyik ország. képviselő nagy horderejű törvényjavaslatot terjesztett be — a pénzügyi bizottságnál — egy olyan állami intézmény létesítése érdekében, mely a ki. és törpebirtokosoknak nyitna új hitelforrásokat. Amilyen fontos ez a kérdés, tudniillik a kisbirtok megmentése, épp olyan szükséges a kisiparos részére a hitelkészítők hozzáférhetővé tenni, annál is inkább, mert a kisiparos nem mindig rendelkezik olyan alapeszközökkel sem, mint a saját földjét, tehát tulajdonát miveő kisbirtokos.

Nehéz hallás — Egy gazdag nő, aruki Nicholson dr. mesterséges fülldőjával nehéz hallásból és fülzúgásból gyógyult ki, a nevezett orvos intézetének 75,000 fírt adományozott oly célból, hogy olyan süket és nehéz-halló egyének, akik nem rendelkeznek az anyagi erővel ahhoz, hogy maguknak ilyen fülldobhártyákat megszerezhessenek, ingyen, juthassanak ilyenekhez. Levelek címzendők, 6270 szám alatt Nicholson intézetének „Long cott“ Gunnersbury London, W.

Ujdonságok

Szentes, 1902. március 9.

— **Városi közgyűlés.** Mint lapunk előző számában is írtuk, — Szentes város képviselőtestülete holnap délelőtt 9 órakor, a túl a kurcai tanácskozó teremben közgyűlést tart, melynek tárgysorozatán a következő általánosabb érdekű ügyek vannak: A községi közutak felügyelésére egy előjárású tag kiküldése. — Alispáni értesítés arról, hogy a városi képviselőválasztás f. hó 27-re kitűzettel, ezzel kapcsolatban két igazoló választmányi tag választása. — Uti bizottság és vasútiügyi bizottság választása. — Feiler Márton kérelme 2200 fírt tartozás és járulékeinak elengedése tárgyában. — Gazd. szakaszt javaslat a felsőpárton kiosztandó házhelyek értékesítése ügyében. — Ugyanannak javaslata a ref. egyház ajánlata felett, a régi temető területének átengedése tárgyában.

— **Március 15.** Az 1848-ik dicső szabadságharc évfordulóját, március 15-ét ez évben is kegyelettel fogja városunk közönsége, az előjáróság kezdeményezésére, egyetemlegesen megünnepelni. A városi tanács e kegyeletos ünnep dolgában f. hó 7-én tartot,

ülést, amelyen Bugyi Antal főjegyző indítványára megállapították az ünnepély sorrendjét is a következőkben: Március 15-én reggel 8 órakor ünnepi istentisztelet a református, 9 órakor a katolikus templomban. Déléltől 10 órakor ünnepély a színházteremben, a következő műsorral: »Nemzeti imacének, előadja a szentesi énekkar. Emlékbeszéd, tartja Lakos Imre dr. polgármester. Kurucdalok 1703-ból, Káldyól, éneklje a szentesi énekkar. »Március 16., írta Hegyi József, szavalja Pauli Janos. Szózat. éneklje a szentesi énekkar. Az ünnepségre, melynek rendezésére Novobáczky Győző tanácsnok elnöklésével, a tisztviselők kebeléből bizottságot alakítottak, meghívják a városi képviselőtestületet, a társas egyleteket, testületeket, hatóságokat és a nagyközönséget. — A szentesi katolikus kör, mint a múlt évben tette, az idén is ünnepeli március 15-ét, a központi kath. iskola udvarán, kedvezőtlen idő esetén az ott levő körhelyiségben délután 3 órakor tartandó ünnepséggel, melynél a szentesi énekkar is közreműködik, Bugyi Ferenc karmester vezetésével. Az ünnepélyre a kör, mely másnap, vasárnap este 7 órakor a helyiségben társasvacsorát rendez, — ez úton hívja meg a város hazafiai közönségét. — Az allami főgimnázium kebelében levő Horváth Mihály önképzőkör szintén ünnepélyt rendez március 15-én. Ez ünnepély műsorát legközelebb közreadjuk.

— **Vásárhely-n-szt-miklósi vasút.** Vasárhely város részéről Endrey Gyula orsz. képviselő vezetésével a napokban egy küldöttség tisztelt Széll Kálmán miniszterelnöknel. A küldöttség, tekintettel az alföldi munkaviszonyokra és a napról-napra égetőbben jelentkező munkahiányra, a vásárhely-makó-szt. miklósi vasút kiépítésére nézve a kivételes építési engedély megadását kérte. Ez irányban különben már az összes érdekelt törvényhatóságok följelzést intéztek a kormányhoz. A miniszterelnök a küldöttségnek adott válaszában ki is jelentette, hogy ezt a fontos kérdést jelentősége szerint méltatja és a minisztertanács — a maga részéről, amennyiben törvényes akadály nincs — készséggel támogatja.

— **A városi képviselőválasztás előkészítése.** Szentes város általános képviselőválasztásának határidejét Cicatricis Lajos dr. alispán f. hó 27-re tűzte ki, vagyis a husvét ünnepét megelőző csütörtökre. Az egyes kerületekben működő szavazatszedő küldöttségek elnökei a következők lesznek a választás alkalmakor: Az I. kerületben Nagy Sándor dr., a II. ban Füst Molnár Sándor dr., a III. ban Hódy Antal dr., a IV. ben Sinóros Szabó Sándor, az V. ben Körtvélyesy Sándor, a VI. ben Csücs Antal, a VII. ben Horváth Jenő, a VIII. ban Csücs János dr., a IX. ben Sulcz Lajos dr., és a X. ben Mátyás László.

— **Népies gazdasági szakelőadás.** A csongrádvármegyei gazdasági egyesület helyiségében ma délelőtt 10 órakor lesz, ebben a téli évadban az utolsó népies gazdasági szakelőadás, melyre az egyesület elnöksége úgy az egyesületi tagokat, mint általában az érdeklődő gazdaközönséget meghívja. Ez alkalommal előadást tartanak: Schvábjános vásárhelyi földmivesiskolai tanár a mezőgazdaságról, Németh Jenő csabai földmives iskolai tanár pedig az állattenyésztésről. Az egyesületben a múlt csütörtökön is

volt népies gazdasági előadás, melyen Németh Dénes vásárhelyi földmivesiskolai tanár tartott értekezletet a szőlészet és a gyümölcsstermelés köréből, a szép szmüt gazdaközönség élénk érdeklődése mellett.

— **Fegyelmi vizsgálat az alkaptány ellen.** Cicatricis Lajos dr. alispán elrendelte a fegyelmi vizsgálatot Pass Ferenc városi rendőr alkaptány ellen és a vizsgálat teljesítésével Lakos Imre dr. polgármestert bízta meg. A fegyelmi eljárás az alkaptány ellen, a lapunkban is közölt hivatali visszaélések miatt lett elrendelve és értesülésünk szerint a polgármester a vizsgálatot még a hó folyamán be akarja fejezni, hogy így az ügy a lehető leggyorsabb elintézését nyerjen.

— **Pénzügyői bizottság Szentesen.** A pénzügyminiszter Szentesen — mint ezt már jeleztük is — egy új pénzügyői biztosi hivatalt létesített. Eddig ugyanis az egész vármegye területére a Szegeden székelő egyetleeny pénzügyői bizottság jogköre kiterjedt; most ezt a területet két részre osztották és így jutott Szentesnek, mint megyeszékhelynek az új bizottság. Az új pénzügyői biztosi székhelye tehát Szentes és hatasköre kiterjed Szentes város, Csongrád, Mindszent, Szegvár, Csany, Tömörkény, Teés, Fábán, Mágocs és Derekegyháza községek területére. Az új hivatal vezetésére a miniszter Andráscs. Karoly pénzügyői biztost nevezte ki, illetve helyezte át Csíkszeredáról, ahol szintén biztosi minőségben működött. Az új pénzügyői biztosi már elfoglalta hivatalát.

— **A tömörkényi háziipari iskoláról.** Tömörkényről írja levelelőnk: A Darányi Ignác földmiveltésügyi miniszter által községünkben létesített téli háziipari tanfolyam március hó 8-án bezárult. Hogy a nehéz mezői földmunkában megkergesedett kezek a legfinomabb munka végzésére is képesek: azt ez a héthetes tanfolyam fényesen beigazolta, mert ezen csekély idő alatt is olyan haladás volt észlelhető a feintett tanulóknál, mely a legnagyobb örömmel tölti el lelkünket és a jövőbiztos boldogulásának sebb hajnala kezd jó magyar népünkre derengeni az által, hogy a kormány atyai gondoskodása következtében télen is keresethet jutván, kenyerre biztosítva leendő. Hogy azonban községünkben a háziipar iránt való érdeklődést még jobban felkeltsük, őket a jövőben nyitandó háziipari tanfolyamra buzdítsuk és hogy az ott tanult anyagi hasznát is kimutathassuk, községünkben f. hó 9-én délelőtt 11 órakor, a most végzett tanfolyam munkáiból egy szerény kiállítás rendezünk, ami egy kis ünnepséggel lesz összekötve. Erre a kiállításra örömmel látjuk magunknál vendégül a népjólét iránt érdeklődőket.

— **Felolvasás.** A református kör szokásos vasárnapi felolvasási estélyét a mai napon az egyház tanástermében és a felsőpárton a Takacs féle iskolánál tartja. Felolvas az egyház tanástermében Zolnay Károly nyug. főgym. igazgató: »Az időszámítás és időmérés« címzen; ezenkívül Joó Károly kántor fogja a legjobb vallási énekeket. A felsőpárton felolvas Tergey Ferenc: »A két szomszéd« és Sajó Sándor: »A házastársakról.« A felolvasás az egyház tanástermében d. u. 4, a felsőpárton 5 órakor kezdődik. A felolvasási szakosztály elnöke ezen az úton is felkéri az egyháztagokat, hogy a hirdetett időre pontosan jelenjenek meg, mivel a felolvasás a kített időben megkezdődik.

— **Gyilkos szerelm.** A múlt évben történt, mi is megirtuk akkor hogy Pápai Lajos, egy 18 éves szentesi gazdafü agyon-

lőtte előbb a szerelmét, Sulymos Viktorsz. aztán öngyilkos szándékkal önmagát is megöltte. A fiatalok szerelmek voltak egymásba mindhalálig. A legény jobbmódú szülek gyermeke, a leány szegénysorsú embereké, természetes, hogy a legény szülei nem jószemmel nézték a gyerekek szeretkezését és ellene voltak fiuk házasságának. Mert Pápai Lajos nőül akarta venni a szegény Viktorsz. nem mult szerelmi szeszély kötötte a leányhoz. Végső elkeseredésében határozta el a gyereket, hogy együtt halnak meg. Eibódorogtak egy napig a tanyák közt, éjszakai szállásuk egy boglya volt. Hajnali szürkületkor aztán leültek egy árokszélc. A leány maga illesztette szívéhez a gyilkos revolvercsövét, a fiú meg elfordította a fejét, úgy húzta meg a ravaszt. Aztán maga ellen fordította a tegyvert. Sulymos Viktor fél órai szenvedés után meg is halt, Pápai Lajos, hosszas gyógykezelés után felépült a sebéből. A bíróság most törvényt ült föléte és hat havi fegháza ítélte el. A kir. ügyész su'yhatóságért fölbbezett, a legény azért hogy enyhítsék büntetését, hiszen úgy is eleget szenved.

— **Bizottsági ülés.** A református kör rendező bizottsága ma délután fél 4 órakor, az alispáni elfogadótérben gyűlést tart, felhívjuk úgy az egyleti tagok, mint az összes érdeklődők figyelmét e gyűlésre és kérjük azon való megjelenésüket.

— **A tejszövetkezet megalakulása.** Galambos Sándor ó-becsei földbírtokos ma Szentesen lesz ismét, mert ma akar szervezkedni a tejszövetkezet. A szövetkezetbe eddig mintegy 250 tehenet jegyeztek gazdáink, ami elég biztató kezdet volna. Ellenben nem biztató az a körülmény, hogy vagy hét szentesi gazda a múlt hét folyamán Zombolyán járt a végből, hogy az ottani tejszövetkezet szervezettel és működését tanulmányozzák és ezek a gazdák nem a legjobb véleményvel jöttek vissza újjukból, mert — így mondják — azt tapasztalták, hogy Zombolyán sok a panasz és nagy az egyenletlenség a szövetkezetben. Ilyen viszonyok közt most már kérdésessé kezd válni, hogy megalakul-e hát nálunk csakugyan a tejszövetkezet vagy nem?

— **Lukszus-lóvásár Csabán.** A békés vármegyei gazdasági egyesület, a megyéje és a szomszédos vármegyékbeli lötenyészés emelése érdekében elhatározta, hogy ezután minden évben lukszus-lóvásárt rendez április 24-én, vagyis szent György napján Békés Csabán, amelyre Németország, Franciaország, Svájc, Szilécia, Ausztria és Magyarország legelőrendező lökereskedői meghívja, amelyről a konzulátusok révén a külföldi hadsereg-szállítókat értesíti és lehetőleg kiszázközi, hogy ugyanekkor Csabán katonai lövásár is legyen. Kellő számú vevő azonban a jövőre nézve is csak úgy biztosítható a lövásárnak, ha a tenyésztők legjobb lovaikkal minél nagyobb számban felkeresik azt. Gazdáinknak itt a közel alkalom, hogy lovaik színe-javát a vásárra beműassák és ez által az alföldi lovak értékével és minőségével a külföldet megismertessék; mert ha 1—2 éven át ezen a lukszus-lóvásáron a külföldi lökereskedő löanyagunkat megismeri, bizony remélhető, hogy ezután is felkeresi vidékünket nemcsak a vásár terminusa alkalmakor, de egyébkör is, közvetlenül az istállóinkban. A békés megyei gazd. egyesület gondoskodik a vásárra bejelentett lovak részére tiszta, ragálymentes istállókról, esetleg a széna és zabszükségletéről is. A bejelentések az egylet titkárához címzendők.

— A ref. kör bazárja számára eddig a következő ajándék tárgyak érkeztek G e l l é n János urhoz, a kör pénztárosához: Dr. V e c s e r i Sándorné urhölgytől 2 porcellan korsó, 2 doboz, (délgyümölcsessel) tréfas szivarzsupó (asztaldisz), japáni baba, fa arckép tartó, egy pár fekete kavics szervize (dobozban) H a l a s z S z a b ó Lajos és Ferenc uraktól: 3 törülköző, 2 doboz (12) drb. batizsi zsebkendő, 11 drb. legyező, Dr. S i n ó r o s Sándorné Széll Ilka urhölgytől: Kossuth mellszobor, virágkosár, karperec, vízikartya tartó, tőr (tokban) nyulacska és barany (cuorbó), pléh doboz 2 nippe, egy pár kézfőgomb, horgoló készlet, revolver, 2 illatszert (dobozban), fapipa, tarca, szivartarca, nyakék, gyufatartó, körömvágó olló, gépafojzó, cvikker tartó, ezüst gyűszű (tokban), disztojas H o f f m a n n Jakab úrtól: ékszer tartó, tűpárna, tojástartó, sótartó, W e l l i s c h Vilmos úrtól: írómappa, 2 fali tányér. M ó c z Kalman úrtól: 5 porcellan és 2 üveg virágtartó 3 kézfűzra, fogpiszkálótartó, három par kavics fűszár, majolika szivartartó, jardinér, 3 kis pohár. Ö z v. N a g y Irméné úrnőtől: 10 korona készpénz. K o v a c s Sándor úrtól: egy üveg pezsgő.

— Kinos betegség a csúz és köszvény, azonban mint hiteles orvosi nyilatkozatok és számos löszöndővel bizonyítja, a Zoltán féle kenőcs még a legmakacsabb csúz és köszvényes bajokat is néhányzori bedörzsölés után meggyógyítja. Üvege 2 kor. Zoltán B. gyógy szertárban Bpsten.

— Eltűnt 600 korona. Egy csongrádi vendéglős elien feljelentést tették a szegedi ügyésznél. A főjelenő K u k l i c s György csongrádi birtokos, aki azzal vadolja a vendéglőst, hogy tőle 600 koronát elvett. A birtokos este betért a vendéglőbe és a vendéglősné unszolására 7 üveg pezsgőt rendelt. Később aludni tért és tarcáját, melyben 600 korona volt, megörzés végett a vendéglősnék adta át. Reggel a vendég visszakérte pénzét a korcsmarostól, aki azonban semmit sem akart tudni a pénz átvételéről. A kir. ügyészség a vendéglős ellen elrendelte a vizsgálatot.

— Jóságveszedelem a közelben. Szegvárról és Csanyról Oroshazara hajított sertésken, a oroshazi főszolgabírósgától érkezett hivatalos jelentés szerint, hatóságilag állapították meg a sertésveszt. Szegvaron tegnap éppen a vásár volt s a hatóság hirteleniben úgy intézkedett, hogy a sertésvasárt, valamint sertéseknek Szegvárra és Szegvárról elszállítását betiltotta.

— Lövéldőzés Dorosmán. A szegedi törvényszék fogházába veszedelmes embert szállítottak be Dorosmárról. R e s z k ó B a r n a Irménének hívják a dorosmai tanyák rémalakját, aki már háromszor ülte meg a börtönt. Minden alkalommal bevett fejjel, összekarmolt arccal került be ez az érdekes ember, jelűl, hogy valami tanyai csatában vitézkedett. Az utolsó tette azonban olyan súlyos következményeket von maga után, hogy aligha látja egyhamar a dorosmai tanyákat. R e s z k ó B a r n a Imre ugyanis éjnek idején dohanyt lopott. K e c s k é s János és R é b é k Péter gazdák rajtaérték a lopáson és üldözőbe fogták a tolvajt. R e s z k ó erre megfordult és háromszor rálélt az üldözőire. A lövészek szerencsére nem találtak. A csendőriek több napon át keresték a lövéldőzést embert, amíg rábukkantak és be kisérték a szegedi törvényszék fogházába.

— Vásár. Makón f. hó 15. 16 és 17 éncs az ideai tavaszi országos vásár megtartva, a két első napon a jóságvásárral, melyre vérszentés helyekről a sertéselhajtás is szabad.

* Kitüntetés. Ó csász. és kir. fensége Bourbon Fulöp herczeg Feller V. Jenő gyógyszerész, Stubicza urvári szállítottá nevezte ki. E kitüntetés méltán sorakozik azok közé, melyeket már Feller gyógyszerész kapott, mert ismeretes, hogy az általa készített páratlan háziszert 'ELSA FLUID' számos kiállításon Paris, Berlin, London, Róma aranyéremmel és díszoklevéllel tüntettetett ki. Kevés oly család van ma a monarchiában különösen vidéken, hol a hírneves Feller-féle ELSA-

FLUID 12 öveget 5 koronáért bérmentve küld Feller V. Jenő gyógyszerész Stubicza templomútcza Zigráb megye hiányoznék, mert ez nem titkos szer, hanem elismert jó és sokfélékéj, használható háziszert, melyet a leghíresebb orvosok is ajánlanak. E kiváló szer megbecsülhetetlen és bátran mondható, hogy az emberiség egészségügyi fejlődését az Elsa Fluid nagyban mozdítja elő.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonoknak, jóbarátoknak és ismerősöknek, kik feledhetlen fiunknak f. hó 6-án végbement temetésén megjelenni s fájdalunkat cnyhíteni sziveskedtek, az úton is őszinte köszönetet mondunk.

Szentes, 1902. márczius 8.

Balázsovits Norbert,
Schleier Karolina.

Laptuladonos és főszerkesztő: Dr. MÁTÉFFY FERENC
Felelősszerkesztő: BÁNFALVI LAJOS.
Társzszerkesztő: MÁTÉFFY LÁSZLÓ.

Hímző előnyömda

szépen összedállitva, esetleg kisebb részletben is olcsó árért eladó, Garay György üzletében Kun szt-Mártonban.

Értesítés.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy 12 év óta fennálló kertészetemet f. hó márczius 1 től kezdve özv. Dobray Sándornéúrnó házában egy

virágüzlettel

bővítettem ki, ahol mindig tartok le vágott és cserepes virágokat. Ugyszintén elvállalok koszorú, kézi- és mellcsokrok készítését úide virágokból a mai divat szerint, minden elfogadható árban.

A küszöbön levő faültetési idenyre ajánlom többféle kifogástalan nemesített gyümölcsfáimat, melyekből a következő hétfőtől kezdve minden heti piacok nagyobb mennyiségű hozok be eladásra, minden fajt külön megjelölve kint a kertészetemben is bármikor lehet kapni.

A n. é. közönség eddigi pártfogását megköszönve, a továbbiért esedezve maradok

tisztelettel:

2—1 Kiss Albert,
kertész.

Dr. Csató Zsigmond
I. tized 162. szám alatti háza eladó.

ELADÓ

Bokody János I. t. 321 sz. alatti háza, mely áll: 3 padolt szobából konyhából, melléképületekből és szőlős kertből Értekezhetni ugyanott. 3—1

Rúzs Molnár Lajos

III. t. 109. számú házában egy két szobás lakás minden hozzátartozó mellékkeliségekkel együtt kiadó. Értekezhetni III. t. 36 sz. alatt.

özv. Kalpagos Szabó Jánosné

III. t. 284 számú háza, mely bármiféle üzlethelyiségnek is alkalmas, kedvező fizetési feltételek mellett eladó, esetleg haszonbérbe kiadó. Értekezhetni, kishát 53 szám, ahol még házhelyek is vannak eladók. 1.

Önkéntes árverés

Sarkadi Nagy Lajos III. t. 199 számú házában foyó hó 10-én dél előtt 9 órakor ingóságokból

önkéntes árverést

tart, melyre venni óhajtok meghívotnak.

Külfeltelek aranyéremmel
Párisi világkiállítás 1900.
Kapható minden plakátjimmal ellátott felismerhető üzletben. Doboza 10, 16 és 30 Ft.

LEGOLCSÓBB

kerékpárok és varrógépek kitűnő minőségűen WELLSCH VILMOS rak-tárából szerkesztők be. — Javításokat bámulatos olcsó ár mellett eszközöl.

Egy szerencsés házassághoz

egyéb fel-tételek mellett
egy főtényező is szükséges, a házastársak jó egészsége. Ha a kenyérkereső és a taya hossza, dalmas betegség által van meggátolva abban, hogy családjának a fentartáshoz szükségeseket megszerezze, ha a sápadt gond bevonul a családba, akkor a házaset teljes boldogságra csakhamar elröppen. Ugyanaz az eset áll be, ha a hűségesen gondos anya kerül beteggyába és kiszakították gyermekei ápolásától, háziasszonyi teendőitől. De még földi javakkal megáldott embereknel is szétzuzza a gyógyíthatatlan betegségek a családi boldogságot. Épp ezért különösen házastársaknak kellene nagy gondot fordítaniük kölcsönösen az egészségükre. Mily könnyen kelekkezik könnyű megnühesből komoly gége vagy tüdőbaj azért, mert könnyelműen semmibe se vették az első rosszulletet. Legesőhurut, gégefőbántalom, tüdőcsúcskatarrus, vérköpés, asztma, mellszorulás, tüdőkatarrus, influenza, sőt köhögés és rekedtség is meghűlésből azonnali gyógykezelést igényelnek. Ezen fölül ma már nagyon könnyű dolog, hogy mindenki önmagát gyógyítsa, még pedig egy olyan teával, melynek kitűnő voltát minden társadalmi réteg nap napra jobban ismeri. Egy kísérlet a Diana gyógyszerár által Budapestben forgalomba hozott P e c t o r á v a l e a fentemlített bajok bármelyikében sily-lőnek áldására válik.

Aki a valódi P e c t o r á t e akarja kapni, csak közvetlenül a Diana gyógyszerárhoz Budapest, Károlykörút 5. forduljon, mely e teát 2 koronás csomagokban küldi szét.

Oh jaj!

Köhögés, rekedtség és elnyájkasodás
ellen gyors és biztos hatásúak

Éljen!

Egger mellpasztillái,

az átvégvel nem renják és kifűnő izűek.

Doboza 1 korona és 2 korona

Próbadozoz 50 fillér. 50-19

Fő- és széküldésti raktár:

„NÁDOR“ GYÓGYSZERTÁR.

Budapest VI. Váci körút 17.

Egger mellpasztilla csak
hamar meggyógyított.

Megfojt ez az átkozott köhögés

KAPHATÓ SZENTÉSEN: Gombos László, Stammer László, Torók János, Várady L. ifj. Váradi L. gyógyszer tá r k a b n

Egy öreg ember titka.

Igaz történet az életből. — Elbeszéli: ifj. Szabó István, Pákozdi. (Utánjómás tilos.)

Jó emberek!

Nincs a világon drágább kincs a jó egészségnél. Sajnos, a mikor aztán beteg az ember, nem leli meg a betegségére való orvosát.

En is 6 évig betegeskedtem és mindenféle orvosságot hiába próbáltam. Végre egyszer csak olvasok Fellernek Elsa-Fluid-járól, melyet Stubicában készítenek. Na, gondoltam magamban, kipróbálom ezt a szert is. Rendeltem próbára egy tucatot és mondhatom nektek jó barátaim, 6 évig nem tudtam járni a közsénytől és lábszaggatásaim miatt aludni se tudtam, tíz napig kentem magamat Feller-féle Elsa-Fluiddal és olyan egészséges lettem, mint a makk. Minden szomszédom, sógorom és komám jött nézni, milyen csodálatosan hat ez a szer, mely segített rajtam.

Mindnyájan tudták, hogy rendeltem még az Elsa-Fluidból. Eljött hát hozzám Mihály szomszédom, a kinek forrása van a fejében, hideg leli és keze, laba és dereka fáj. Adok neki egy üveggel az Elsa-Fluidból és három nap alatt meggyógyult. A Pista is eljött a malomból, hogy adjak neki az Elsa-Fluid csodaszert, mert a felesége köhög és száraz, nyílalást érez az oldalában. Képzelték csak jó emberek, két nap múlva az Elsa-Fluid teljesen segített rajta.

Eppen Józsefnapkor jön a nagymajori kofa és meséli, hogy a gyermeke folyton hány, meg görcsöt érez a hasban és egyre sir, nem tudja szegény asszony mihez fogjon, már összeszedett egy fél patikát és a vén asszonyok is mindent kipróbáltak már a gyereken, de hiába. Elolvastam hamar azt az utasítást, mely a Feller-féle Elsa-Fluid mellé van csomagolva és nézem, nincs e segítség a gyerek bajára, s gyakugyan van erre a bajra is: tíz csöpp az Elsa-Fluidból tejben, azután bekenni Elsa-Fluiddal a gyerek hasát és ez okvetlenül segít. Adok hát egy flakóval az asszonynak és mondom: No csak ne búslakodjék lelkem, a mi ebben a leírásban meg van írva, az igazság, de ha használ a

szabó István, Pákozdi. (Utánjómás tilos.)
szer, két üveggel kell visszazárnia egy helyett De azt megmondom, hogy ha Feller-féle Elsa-Fluidot akar, akkor világosan és elvashatóan írja meg: Feller V. Jenő gyógyszerár, Stubica Templom-utca (Zágrábmegye).

Öcső is, am ez a szer: 12 üveg 5 korona és a postát is a patika fizeti. A gyerek még a nap este meggyógyult és a kofa örömeiben 20 üveg Elsa-Fluidot adott vissza 1 hét múlva.

A községben minden ember hallotta ezt az esetet és mindenki rendelt Elsa-Fluidot,

Voltam a Jóska lakodalmán is a farsangban és örömmel telt benne, mikor hallottam, amint az emberek meséltek a Feller-féle Elsa-Fluidról. Az egyiknek a gyermekét meggyógyította a forró reszketésgéptől, a másikat a galandferegőtől; hasménes ellen, fogfájás ellen; vizsetek, sömör, orbáncz, sebek, görcsök, rossz emésztés, hányinger, májbaj, szédülés, sápkór, váltólás és gyöngegeség, idegesség stb. ellen használt nekik kitűnően az Elsa-Fluid. Az egyik vért hányt, neki is segített, egy öreg szomszéd majd hogy el nem vesztette a szemévilágát és most olyan jól lát, mint a gyerek. Ezek szerint hát mindenre jó szer volt a Feller-féle Elsa-Fluid. Még az ökröknek és a disznóknak is használt; mert mikor nem kellett nekik a takarmány, a gazdák beadtak nekik Elsa-Fluidot és mindjárt ettek.

Mondhatom jó emberek, ez az egyetlen orvosság, mely mindenre használ és mindenféle betegséget meggyógyít. Hogy valódit kaptatok, irjatok pontosan ezen címre:

Feller V. Jenő gyógyszerár

Stubica, Templom-utca Zágrábmegye.

Kívánom, hogy mindenkinek, aki rendel, olyan jól szolgáljon, mint nekem.

Az Isten áldjon meg benneteket. 2-1

A valódi Feller-féle Elsa-Fluid az egészségügyi hatóság által megvizsgálva és jóváhagyva A berlini, római, londoni, párisi és nizzai kiállításokon aranyéremmel tüntették ki. Csak akkor valódi, ha minden üveg az „Elsa“ védjeggyel van ellátva

Nemcsak betegek, hanem egészségesek is rendelik, mert az idegek erősítésére, az archbőr ütítésére és szépítésére, a fej mosására, korpá és hajhullás ellen és ezenkívül mint kifűnő szobailat is használják.

Egy tucat, (12 üveg) postán szállítva 5 kor., 24 üveg 8 60 kor., 36 üveg 12 kor. 40 f., 48 üveg 16 kor. bérmentve, utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése után. — A ki másodsor rendel, minden 12 üveghez egy üveget ingyen kap.

Postán, vagy a pénz előzetes beküldése után bérmentve küldi az egyedüli készítő:

FELLER V. JENŐ
gyógyszertára Ő cs. és kir. fensége Bourbon Fülöp herceg udvari szállítója, STUBICA templom-utca (Zágrábmegye).
Főraktárak Budapestben:Török József gyógyszerárban, VI., Király utca 12.
Dr. Egger féle „Nádor“ gyógyszerárban, Váci körút 17.
Zoltán Béla gyógyszerárban V. Nagykorona utca 23.

Törv. védve.

Védjegy.

Ki egészségét szereti, rendelje csak a Feller-féle

„Elsa-Fluid“

csodaszert

Juhász István,
Dunaoldár.

Férfiak ingyen kapnak

egy legújabb találmányú gyógyszer, mely az elvesztett erőt visszaadja. Mindazok, akik érte irnak, ingyen kapnak egy próbacsomagot, egy 100 oldal vastag könyvet együtt, postaszállítmányként, jól becsomagolva. A legcsudálatraméltóbb csodagyógyszer ez, mely már ezeket megmentett, akik ifjúkori kicsapongások folytán erüket vesztették vagy ezenközben betegeségeket szereztek. Ezek ökök elhatározta az intézet, mindenkinek — aki kéri — egy csomag gyógyszer, magyarázó könyvecskét díjtalanul küldeni. Ez házi szerrel otthon gyógyítható a baj és mindenki aki ifjúkori kicsapongások folytán nem bajokban, szellem-gyengeségben vagy chronicus betegségben, szenved otthon gyógyíthatja magát. Ez a gyógyszer közvetlenül ama szervekre hat, melyek erőtlésre szorulnak és csudás eredményenl gyógyítja meg az évek óta állandóan betegéket is. Öregék és ifjak irhatnak, az alant jelzett címen a „State Medical Institute“-nak, honnan a próbacsomagot címükre azonnal megküldik. Az intézet első sorban azokat akarja megmenteni, akik gyógykezeléstől végtel időnkig kát el nem hagyhatják. A próbacsomag is megmutatja, milyen könnyen lehet e borzalmas betegségek-ből otthon is kigyógyulni. Az intézet nem tesz kivételt. Minderki, bárholnan diskréció nélkül díjtalanul elküldik neki a próbacsomagot a magyarázó könyvvel együtt. Irton tehát — ainek kell — mindenki azo-nal. A küldemény olyan szépen van csomagolva, hogy senki se tudja meg tartalmát. A levelet így kell megcímezni: State Medical Institute 6901. Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika És minden levél portómentesen küldendő.

Strausz Salamon és fia buda-pesticég

IV. tized 11. számú háza, mely ezelőtt Ferenczi Gáspár volt, szabad kézből eladó. Felvilágosítas Dr. Purjesz János ügyvédi irodájában kapható. 3—3

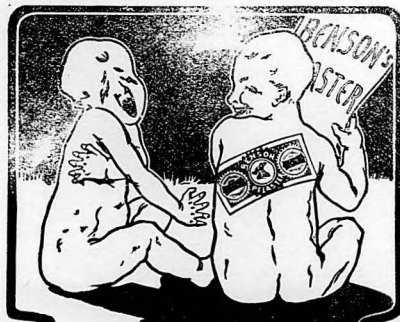
Reis Józsefnek

a Schreier-féle házában egy külön álló lakás van kiadó, mely 3 szoba, konyha, speiz, kamara, pinche stbből áll. Esetleg üzlethelyiségnek is használható. 3—3

Szeder Ferencz

III. t. 513. sz. alatti lakosnak a szegvári határban levő alsórétai szántóföldje kisebb nagyobb részletekben eladó. — Ertekezhetni fenti szám alatt.

3-3

Seabury & Johnson

Benzon-tapasza

a leghatásosabb szer

Reuma, csipőszúrás

lapoczkafájás, hátfájás

mellszúrás, köhögés

és minden meghűlési
baj ellen.

Órakovni kell értéktelen utánafoztól.

Ritz Lajos és Társa, Hamburg

Kapható: Szentéesen, Bozoki Gyógygyógyszertárban.

Mindenkinek szívesen megírom hogy 20 évig bántam voltam csak FELLER-féle

„Elsa-Fluid“
mentett meg.157 Ir
Stácz Mihályné
B-SZENTÉES

Rendkívüli alkalom vászon vásárlásra!!

A n. é. közönség figyelmét tisztelettel felhivom egy rendkívüli kedvező alkalmi vásárlásra.

1 vég 23 Mtr. kitudó angol vászon vékony	— — — — —	6 frt 50 kr.
1 vég 23 Mtr. R. Siffon	— — — — —	5 frt 25 kr.
1 vég 23 Mtr. R. R. Siffon	— — — — —	6 frt — kr.
1 vég 23 Mtr. R. R. R. Siffon	— — — — —	7 frt — kr.
1 vég 23 Mtr. ötnegyed széles tiszta len vászon	— — — — —	13 frt 50 kr.
1 vég 23 Mtr. ötnegyed széles tiszta len vászon legfinomabb	— — — — —	14 frt 50 kr.
1 vég 23 Mtr. tiszta len Damaszt ágyneműnek	— — — — —	10 frt 50 kr.
1 vég 14 Mtr. nyolcznegyed szépesi lepedő vászon	— — — — —	7 frt — kr.
1 vég 14 Mtr. uolcznegyed tiszta len lepedő vászon	— — — — —	8 frt — kr.

Tessék próba rendelményt tenni.

Nem megfelelőért a pénzt visszaadom.

Kertész Dávid

BUDAPEST, Ferencziek-tere 2. szám. Királybazar.

Nem megfelelőért a pénzt visszaadom.

Nem megfelelőért a pénzt visszaadom.

Özv. Weisz Bernátné

házában egy BOILTHEL YISÉG lakással együtt, amely zálogház is volt, egy másik bolthelyiség pedig, amely most órászület haszonbérbe április 1-től kiadók. Ugyanott szákok, melyek 22 év óta kikölcsönzéssel jó forgalmat mutatnak, eladók. 3—1

Kapható minden könyvkereskedésben

dr. Müller egészségügyi tanácsosnak 37 kiadást megért füzete a **megzavart ideg és szekszuál rendszerről.** 52—52

Bérmentes küldés 1 koronú 20 fillér értékű levélbélyeg ellenében Róber Curt-tól, Braunschweigban

Eladó házak.

Ifjú Kovács József vásárhelyi lakosnak két szentesi háza, ugymint a csendőrlaktanya épülete és a Kajtárné-féle III. tized 31. számú, a központi ovoda melletti háza, igen kedvező feltételek mellett eladó.

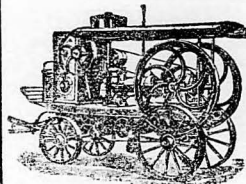
A venni szándékozók Szentesen Kovács János építésznel jelentkezhetnek vagy levél útján Hódmező Vásárhelyen, Kovács József téglagyárosnál. (2.)

Hirdetmény.

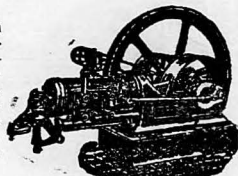
Horváth István mezőtúri lakos fában-sebestyén határában levő 103. kat. hold területű földbirtoka egészben vagy kisebb részletekben ELADÓ. Feltételek felől Dr. Ecseri Lajos ügyvéd ad felvilágosítást.

Mótorvásárlók.

Vétel előtt arról szerezzenek meggyőződést, melyik gyártmány a **legjobb!** Drezdai mótorgyár részv.-t.

(Ezelőt HILLE) gyártja az elismert legjobb **benzin és gázmotorokat és benzinkomoblokot.** Malmok, takarmánycamrák, cséplés és minden más üzemhez kipróbáltan a **legtökéletesebb szerkezetű legártósabb, legkönnyebb kezelésű és legolcsóbb** üzemű gépek. Legelőkelőbb referenciák több évi legkielegítőbb üzemekről rendelkezésre.

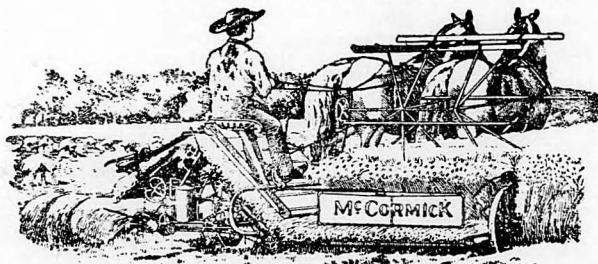

Vezérképviselőt és mintaraktár: Gellért Ignác és T.-nál. BUDAPEST, V., Teréz-körút 41. szám. (a nyugati pályaudvar közelében). Minden kiállításán és versenyvizsgálaton a legelső díjakkal kitüntetve. 14—1

Mc Cormick Harvesting Machine-Company.

(Chicago-i aratógépgyár.)

GRAND PRIX

PÁRIS 1900-ban

Kéveköto aratógép, Fűkaszalógép, Kő-zörökészűtök

„Daisy” marokrakó aratógép, Szénugyító greblye és Kévekötofonal

GYÁRTMÁNYAL

Ne vásároljon, míg gépeinket nem látta s árainkat nem kérdezte. Olcsó tartalékreszek óriási raktára. Tessék mintakönyvet kérni! WILLIAM J. STILLMARN igazgató

ÉVI TERMELES: 362000 gép.

BUDAPEST, V. kerület, Váci-ut 30. szám.

Bérbeadó lakások.

Özv. Filó Jánosné I. tized 31 számú, Sima-féle házánál, f. évi szt.-György naptól kezdődően két lakás, mindegyik két-két szoba, konyha, éléskamra és mellékhelyiséggel, kiadó.

Értekezhetni a tulajdonossal I. tized 189 sz. alatt levő lakásán. (4)

özv. Hankisz Károlyné

házánál többrendbeli lakás van kiadó — az emeleten levő lakásban 4 szoba a hozzátartozó mellékhelyiségekkel, az új épületben az adóhivatallal mellett három szoba a hozzátartozó mellékhelyiségekkel kiadó. Ertekezni lehet a helyszínen. 3—2

Szőlőoltványok

szokványminőségben. A legkiválóbb 12 bor- és csemegefajokban fajtisztán, teljes jótállással. 20—13

ÉLŐKERITÉS.

Gleditschia csemeték és magvak. Uradalomnak, községeknek három évi törlesztésre is adatik.

Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő szőlőnyövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadásal, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat még az apró nyulak sem hatolhatnak át. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott ültetési és kezelési utasítás mellékeltek. Ezer csemete elég 200 méterre. — Ár 6 frt.

Óriási jövedelmet biztosító Diócsemeték voltánál fogva, ennek tenyésztése számos gazdaságban az utóbbi időben rendkívül terjed

Szíves fénynyomatú főárjegyzék ingyen és bérmentve küldetik minden rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzéken kívül még olyan könyvet kap ezzel, ki azt címre ingyen és bérmentve küldetni kéri, mely nincsen az a ház, vagy család, a hol annak tartalmát haszonra ne fordítanák, városon, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is igen érdekesben áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgáltatást tesznek. Cím: „Érmelléki első szőlőoltvány-telep” Nagy Gábor Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

Tombola-tárgyak

a jótékony célra való tekintettel legolcsóbban kaphatók, Hoffmann Jakab üzletében.

